

แผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษขนาดเล็ก

PM๒.๕

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

ขององค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชย
อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร

คำนำ

ด้วยปัจจุบันทุกภาคส่วนของโลกได้ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาหมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} เป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คุณภาพของอากาศสูงขึ้น ซึ่งในพื้นที่ตำบลเตือศรีคันไชย อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล มีพื้นที่ป่าชุมชนบ้านปาดเจริญ หมู่ที่ ๑๐ จำนวน ๒๗๕ ไร่ แบ่งสัดส่วนพื้นที่ตามแผนการจัดการป่าชุมชน ได้แก่ เนื้อที่เพื่อการอนุรักษ์ จำนวน ๑๕๐ ไร่ และเนื้อที่เพื่อการใช้ประโยชน์ จำนวน ๑๐๐ ไร่ ซึ่งมีโอกาสเสี่ยงต่อการถูกไหม้ในพื้นที่ต่างๆ โดยง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงฤดูแล้งของทุกปีสาเหตุหลักของการเกิดไฟป่านี้มาจากพฤติกรรมมนุษย์ เช่น การเผาเพื่อเริ่มต้นสำหรับการทำเกษตรกรรมใหม่ การเข้าไปหาของป่าหรือการแก่งเล็งไฟ สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเกิดปัญหาหมอกควันและฝุ่น PM_{2.5} ถือเป็นผลกระทบโดยรวมต่อทุกคนจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น องค์กรต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคประชาชนจำเป็นต้องช่วยกันยับยั้งปัญหาเหล่านี้ให้หมดไป

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชย จึงจัดทำแผนดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง ขนาดเล็ก PM_{2.5} องค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ขึ้นเพื่อป้องกันและแก้ไขรวมถึงตรวจสอบ ดูแล ประชาสัมพันธ์ประชาชนในตำบลเตือศรีคันไชย เกี่ยวกับต้นเหตุของการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} การดูแลตนเอง การหลีกเลี่ยงการเกิดปัญหา รวมถึงให้การสนับสนุนช่วยเหลือได้อย่างทันต่อเหตุการณ์ตลอดจนการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

(นายนิกุล คุณมี)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. ความเป็นมา	๑
๒. ข้อมูลทั่วไป	๑
๑. ประวัติความเป็นมา	๑
๒. สภาพทั่วไป	๒
๓. การบริการพื้นฐาน	๒
๔. เขตการปกครอง	๓
๕. ประชากร	๓
๖. สภาพทางเศรษฐกิจ	๔
๗. สภาพทางสังคม	๔
๘. สถาบันและองค์การศาสนา	๕
๙. วัฒนธรรมของท้องถิ่น	๖
๑๐. แหล่งน้ำ	๖
๑๑. แหล่งน้ำตำบลเพื่อศรีคันไชย	๘
๑๒. กลุ่มเปราะบางในพื้นที่	๘
๑๓. แผนที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อศรีคันไชย	๑๐
๓. สถานการณ์ผู้สูงอายุ	๑๑
๔. วิสัยทัศน์	๑๑
๕. พันธกิจ	๑๑
๖. เป้าหมาย	๑๑
๗. ตัวชี้วัด	๑๑
๘. การปฏิบัติการ	๑๑
๙. มาตรการบริหารจัดการในภาพรวม	๑๖
๑๐. กฎหมาย/ระเบียบ/หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง	๑๖

แนวทางการจัดทำแผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ของ องค์การบริหารส่วนตำบลเตือครีคันไชย อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๑. ความเป็นมา

สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และสามารถเกิดขึ้นได้ทั่วทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะในช่วงต้นปี และปลายปีของทุกปี โดยมีแหล่งต้นกำเนิดจากกิจกรรมในพื้นที่ ได้แก่ ไฟป่า การเผา ในพื้นที่เกษตร หมอกควันข้ามแดน การจราจรและขนส่ง โรงงานอุตสาหกรรม ประกอบกับสภาพอุตุนิยมวิทยา ในช่วงต้นปีที่มีความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศปิด ลมสงบ ฝุ่นละอองไม่ฟุ้งกระจาย และสะสมในพื้นที่จนเกินมาตรฐาน ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ เป็นอย่างมาก

สถานการณ์มลพิษจากฝุ่นละอองมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากสภาพอุตุนิยมวิทยาที่เริ่มเปลี่ยนเข้าสู่สภาวะความเป็นกลางและกำลังพัฒนาเข้าสู่ปรากฏการณ์เอลนีโญ ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้งและปริมาณฝุ่นเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยกระทรวงสาธารณสุขระบุว่าจากข้อมูลเฝ้าระวังโรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ พบผู้ป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ กว่า ๑.๗ ล้านราย และยังส่งผลกระทบต่อท่องเที่ยว เศรษฐกิจ และสังคม อีกด้วย

เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเตือครีคันไชย อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จึงได้จัดทำแผนดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ นำมาประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ให้สอดคล้อง กับบริบทของพื้นที่ต่อไป

๒. ข้อมูลทั่วไป

๑. ประวัติความเป็นมา

ตำบลเตือครีคันไชย ตามประวัติเดิมเล่าว่า ตั้งมาเมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๓๙๙ ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๒๔ พระสิทธิศักดิ์ประสิทธิ์ หรือท้าวเพชรรักษา (แดง) ได้ย้ายเมืองสว่างแดนดิน (ปัจจุบันเป็นบ้านสว่างเก่าอยู่ในเขตอำเภอมะนัง) มาตั้งอยู่ที่บ้านเตือครีคันไชย ตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ แห่งราชวงศ์จักรี มาตั้งอยู่จนถึงปี พ.ศ. ๒๔๓๙ รวมเป็นเวลา ๑๖ ปี จึงย้ายไปตั้งเมืองใหม่ที่บ้านโคกลี (ปัจจุบันอยู่ในเขตอำเภอมะนัง)

ต่อมาปี พ.ศ. ๒๔๔๐ รัชกาลที่ ๕ ทรงตราพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่พุทธศักราช ๒๔๔๐ แบ่งการปกครองออกเป็น หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และมณฑล สำหรับตำบลเตือครีคันไชย ตั้งเป็นตำบลเมื่อใด ยังไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดนักคงประมาณปี พ.ศ. ๒๔๔๕ (ซึ่งเป็นปีเดียวกับที่ตั้งอำเภอมะนัง) โดยมีหลวงชำนาญ (ท้าวเทือง เทศประสิทธิ์) เป็นกำนันคนแรก

๒.สภาพทั่วไป

๒.๑ ที่ตั้ง

ตำบลเตือศรีคันไชย อยู่ห่างจากอำเภอวานรนิวาส ไปทางทิศใต้ ระยะห่างจากอำเภอประมาณ ๒๒ กิโลเมตร เป็นถนนลาดยางตลอดแนวเส้นทางหลวงหมายเลข ๒๒๒ ถนนสายพังโคน – บึงกาฬ มีรถประจำทางวิ่งทุกวัน เช่น รถสองแถว รถเมล์สายอุดร – บึงกาฬ และยังมีรถที่ประชาชนในเขตตำบลใช้เป็นพาหนะสัญจรไปมาทั้งรถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถสามล้อเครื่อง เป็นต้น

๒.๒ เนื้อที่

ตำบลเตือศรีคันไชย มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๑๐๗ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๗๑,๘๗๕ ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับตำบลศรีวิชัย ตำบลหนองสนม อำเภอวานรนิวาส
ทิศใต้	ติดกับตำบลม่วงไข่ ตำบลไฮหย่อง ตำบลพังโคน อำเภอพังโคน
ทิศตะวันออก	ติดกับตำบลหนองสนม อำเภอวานรนิวาส และตำบลต้นผึ้ง อำเภอพังโคน
ทิศตะวันตก	ติดกับตำบลแวง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

๒.๓ สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศตำบลเตือศรีคันไชย มี ๓ ฤดู คือ

- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน ถึง กลางเดือนกุมภาพันธ์
- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนเมษายน อากาศจะร้อนจัด แห้งแล้งมาก น้ำตามลำห้วยเล็ก ๆ จะแห้งหมดเหลือแต่สายหลัก เช่น ห้วยปลาหาง
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนตุลาคม ในบางปีฝนจะเริ่มตกตั้งแต่ปลายเดือนเมษายนเป็นต้นไป บางปีก็มีปริมาณมาก บางปีก็มีปริมาณพอเหมาะต่อการทำงาน

๓.การบริหารพื้นฐาน

๓.๑ เส้นทางคมนาคม

ในพื้นที่ของตำบลเตือศรีคันไชย ถึงแม้จะมีหมู่บ้านจำนวนมากก็ตามแต่เส้นทางคมนาคมถือว่าสะดวกเพราะหมู่บ้านตั้งอยู่ตามถนนสายเดียวเกือบทุกหมู่บ้าน คือ ถนนสายดอนเชียง – คำหมูน ถนนเกือบตลอดสายเป็นถนนลาดยาง เหลือเพียง ๕ กิโลเมตรเท่านั้น คือช่วงระหว่างเขตติดต่อบ้านโคกไพศาล กับบ้านคำหมูน (มักจะประสบปัญหาน้ำท่วมทุกปี) ดังนั้น เส้นทางคมนาคมของตำบลเตือศรีคันไชย โดยภาพรวมแล้ว สะดวกที่สุดติดต่อกันได้ตลอดทั้งปี

๓.๒ การไฟฟ้า

ประชากรในเขตตำบลเตือศรีคันไชย ได้รับการบริการไฟฟ้าทุกหมู่บ้านแต่บางครัวเรือน การขยายเขตไฟฟ้ายังไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะไฟฟ้าสาธารณะตามจุดเสี่ยงต่างๆ และไฟฟ้าในแหล่งการเกษตรกรรมซึ่งราษฎรมีความต้องการมาก

- จำนวนหมู่บ้านที่ไฟฟ้าเข้าติดตั้ง	๑๗ หมู่บ้าน (๓,๘๙๗ ครัวเรือน)
- ประชากรที่ใช้ไฟฟ้า	๙๙.๐๘ % (๓,๘๙๗ ครัวเรือน)

๓.๓ การโทรคมนาคม

- ที่ทำการไปรษณีย์ โทรเลข เอกชน (ศูนย์ย่อย)	จำนวน ๑ แห่ง

๓.๔ การประปา

- การประปาหมู่บ้าน จำนวน ๕ หมู่บ้าน (๑,๔,๘,๑๓ และ ๑๖)
- การประปาองค์การบริหารส่วนตำบลเตี๊ยะ จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน (๒,๙,๑๐ และ ๑๕) (๓,๖,๗ และ ๑๔) (๕,๑๒ และ ๑๗) และ ประปาผิวดิน (๑๑)

๔.เขตการปกครอง

ตำบลเตี๊ยะศรีคันไชยมี นายวิสุทธิ หลอดเหลา เป็นกำนันประจำตำบล มีองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑ แห่ง แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๗ หมู่บ้าน ดังนี้

- หมู่ที่ ๑	บ้านยางคำ	นายศักดิ์ศรี	มะโนสิม	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๒	บ้านเตี๊ยะศรีคันไชย	นายศรีจัน	จิตติธรรม	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๓	บ้านโพธิ์ตาก	นายประสาทร	ผิวย	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๔	บ้านโนนแพง	นายประวัต	ไพศาลธรรม	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๕	บ้านขุนภูมิ	นายสมัย	ใจวัน	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๖	บ้านท่าแร่	นายฤทธิชัย	มหานิล	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๗	บ้านโคกก่อง	นายสหมิตร	สมทอง	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๘	บ้านโคกสำราญ	นายคำสิงห์	ไชยวงศ์จันทร์	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๙	บ้านโคกไพศาล	นายเกรียงไกร	นวลอิ่ง	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๑๐	บ้านปานเจริญ	นายสายัณห์	ธรรมวงศ์	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๑๑	บ้านเนินโพธิ์ทอง	นายวิสุทธิ	หลอดเหลา	เป็นกำนัน
- หมู่ที่ ๑๒	บ้านขุนเจริญ	นายทักษิณ	โพธิ์ศรีชัย	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๑๓	บ้านคำหมูน	นายวิระพล	น้อยโสม	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๑๔	บ้านสระพังทอง	นายวิวัฒน์	อันไกรสร	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๑๕	บ้านท่าเตี๊ยะ	นายสาโรจน์	สอนสิงห์ไชย	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๑๖	บ้านคำเจริญ	นายสุริยา	คุณสมบัติ	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๑๗	บ้านขุนภูมิ	นายชาญชัย	ใจวัน	เป็นผู้ใหญ่บ้าน

๕.ประชากร

ตำบลเตี๊ยะศรีคันไชยมีประชากรทั้งสิ้น ๑๑,๖๖๒ คน แยกเป็น ชาย ๕,๗๘๒ คน หญิง ๕,๘๘๐ คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย ๑๐๙.๗๓ คน / ตารางกิโลเมตร แยกจำนวนประชากร ตามรายหมู่บ้านได้ ดังนี้

หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน	ชาย	หญิง	รวม
ตำบลเตี๊ยะศรีคันไชย	๓,๗๗๓	๕,๗๘๒	๕,๘๘๐	๑๑,๖๖๒
๑. บ้านยางคำ	๒๐๓	๓๖๓	๓๔๐	๗๐๓
๒. บ้านเตี๊ยะศรีคันไชย	๒๓๓	๓๘๙	๓๘๓	๗๗๒
๓. บ้านโพธิ์ตาก	๓๒๖	๕๑๘	๕๐๑	๑,๐๑๙

๔. บ้านโนนแพง	๒๘๓	๓๗๐	๔๐๖	๗๗๖
๕. บ้านขุนภูมิ	๒๐๑	๒๙๘	๒๙๕	๕๙๓
๖. บ้านท่าแร่	๒๐๕	๓๕๖	๓๙๖	๗๕๒
๗. บ้านโคกก่อง	๑๒๑	๒๔๔	๒๓๗	๔๘๑
๘. บ้านโคกสำราญ	๒๘๐	๓๘๕	๓๙๘	๗๘๓
๙. บ้านโคกไพศาล	๓๐๔	๓๙๖	๔๐๗	๘๐๓
๑๐. บ้านปานเจริญ	๒๗๙	๓๗๐	๓๔๗	๗๑๗
๑๑. บ้านเนินโพธิ์ทอง	๓๒๒	๓๕๗	๔๐๑	๗๕๘
๑๒. บ้านขุนเจริญ	๑๙๖	๓๓๗	๓๒๗	๖๖๔
๑๓. บ้านคำหมูน	๑๘๓	๓๑๒	๓๑๒	๖๒๔
๑๔. บ้านสระพังทอง	๒๒๘	๓๙๗	๔๑๕	๘๑๒
๑๕. บ้านท่าเตือ	๑๐๖	๑๗๐	๑๗๓	๓๔๓
๑๖. บ้านคำเจริญ	๑๓๐	๒๓๖	๒๕๖	๔๙๒
๑๗. บ้านขุนภูมิ	๑๗๓	๒๘๔	๒๘๖	๕๗๐

ข้อมูลทะเบียนราษฎร ณ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

๖.สภาพทางเศรษฐกิจ

อาชีพ ประชากรในตำบลเคือศรีคันไชย ส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และทำไร่ร่องลงมา คือ รับจ้างทั่วไป

๗.สภาพทางสังคม

๗.๑ การศึกษา

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๒	แห่ง
- โรงเรียนประถมศึกษา	๓	แห่ง
- โรงเรียนขยายโอกาส	๒	แห่ง
- โรงเรียนมัธยมศึกษา	๑	แห่ง

๗.๒ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- ที่พักสายตรวจ (สภ.ศรีวิชัย) ๑ แห่ง
- ศูนย์กู้ชีพ กู้ภัย ต.เตือศรีคันไชย ๑ แห่ง

๗.๓ การสาธารณสุข

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล/ หมู่บ้าน จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

๗.๓.๑ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านปานเจริญ ๑ แห่ง รับผิดชอบ ๑๒ หมู่บ้าน ดังนี้

๑. บ้านเตือศรีคันไชย	๗. บ้านปานเจริญ
๒. บ้านโพธิ์ตาก	๘. บ้านเนินโพธิ์ทอง
๓. บ้านขุนภูมิ (หมู่ ๕)	๙. บ้านขุนเจริญ
๔. บ้านท่าแร่	๑๐. บ้านสระพังทอง
๕. บ้านโคกก่อง	๑๑. บ้านท่าเตือ
๖. บ้านโคกไพศาล	๑๒. บ้านขุนภูมิ (หมู่ ๑๗)

๗.๓.๒ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านคำหมูน ๑ แห่ง รับผิดชอบ ๕ หมู่บ้าน ดังนี้

๑. บ้านยางคำ	๔. บ้านโคกสำราญ
๒. บ้านโนนแพง	๕. บ้านคำเจริญ
๓. บ้านคำหมูน	

๗.๓.๓ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ๒๒๖ คน

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลปานเจริญ ๑๖๓ คน (๑๒ หมู่บ้าน)
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคำหมูน ๖๓ คน (๕ หมู่บ้าน)

๘. สถาบันและองค์กรศาสนา

หมู่ที่	วัด	สำนักสงฆ์	หมายเหตุ
๑	วัดโพนงาม	-	-
๒		สำนักสงฆ์ลำปลาหาง	-
๓	วัดป่าสันติเจริญพร	-	สุสานคริสต์
๔	วัดศิริมงคล	สำนักสงฆ์โนนแพง	-
	วัดป่าโนนแพง	-	-
๕	วัดป่าวงศ์พนาวัลย์	-	-
๖	วัดศรีบุญเรือง	-	-
๗	วัดป่าศรีสมพร	-	-
๘	วัดคำสำราญธรรมนิเวศน์	-	-

๙	-	สำนักสงฆ์โคกไฟศาล(โนนไก่อ่)	-
๑๐	วัดป่าศรีไพรวัลย์	-	-
๑๑	วัดบ้านเนินโพธิ์ทอง	-	-
๑๒	วัดศรีบุญเรือง	-	-
	วัดป่ามงคลธรรม	-	-
๑๓	-	สำนักสงฆ์โนนสัมปโลย	-
๑๔	วัดไชยวาฬ	-	-
๑๕	วัดท่าเตื่อ	-	-
๑๖	วัดโพนงาม	-	-
๑๗	-	-	-
รวม	๑๕ แห่ง	๔ แห่ง	๑ แห่ง

๙.วัฒนธรรมของท้องถิ่น

ตำบลเตือศรีคันไชยมีหลายชาติหลายเผ่าพันธุ์ที่มาอาศัยอยู่ร่วมกัน โดยอาจแยกเป็นหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน เช่น ชาติพันธุ์ไทยโย้ยจะมีกลุ่มหมู่บ้านเตือศรีคันไชย หมู่ที่ ๒ บ้านปานเจริญ หมู่ที่ ๑๐ บ้านโคกไฟศาล หมู่ที่ ๙ บ้านเนินโพธิ์ทอง หมู่ที่ ๑๑ และบ้านท่าเตื่อ หมู่ที่ ๑๕

ชาติพันธุ์ไทยลาว อพยพมาจากแถบจังหวัดอุบลราชธานี มีหมู่บ้านโพธิ์ตาก หมู่ที่ ๓ บ้านสระพังทอง หมู่ที่ ๑๔ บ้านท่าแร่ หมู่ที่ ๖ และบ้านโคกก่อง หมู่ที่ ๗

ชาติพันธุ์ไทยโย้ยอีกเผ่าหนึ่งก็จะอาศัยอยู่ที่บ้านขุนภูมิ หมู่ที่ ๒,๑๗ และบ้านขุนเจริญ หมู่ที่ ๑๒

ชาติพันธุ์ไทยลาวมีบ้านคำหมูน หมู่ที่ ๑๓ บ้านโคกสำราญ หมู่ที่ ๘ บ้านคำเจริญ หมู่ที่ ๑๖ และบ้านยางคำหมู่ที่ ๑

ขนบธรรมเนียมประเพณีก็จะแตกต่างกันออกไปตามธรรมชาติเผ่าพันธุ์ต่างๆ วัฒนธรรมที่ร่วมกันจะมีบุญมหาชาติ และงานบุญยอธาตุของตำบลเตือศรีคันไชย ซึ่งจะจัดติดต่อกันทุกปีประชาชนทั้งตำบลเข้าร่วมประเพณีดังกล่าวทุกหมู่บ้าน โดยเฉพาะงานบุญยอธาตุได้กำหนดตามปี พ.ศ. เกิด เช่น รุ่งเกิดปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ก็จะอยู่ในเฉพาะกลุ่มและจัดทำต้นผ้าป่า เพื่อถวายวัดในการสร้างกิจกุศลต่างๆ ตามคณะกรรมการที่ได้จัดตั้งขึ้น เพื่อสมทบในการสร้างสาธารณประโยชน์ต่างๆ ถ้ายังไม่พอก็จะสมทบในปีต่อไปจนแล้วเสร็จ

๑๐.แหล่งน้ำ แบ่งเป็นลำห้วย ๙ สาย

๑๐.๑ ลำห้วยชัน เป็นลำห้วยธรรมชาติ กว้างประมาณ ๓-๕ เมตร ลึกประมาณ ๐.๕-๑.๐๐ เมตร ความยาวโดยประมาณ ๑๑ กิโลเมตร สภาพปัจจุบันขุดลอกแล้วประมาณ ๗ กิโลเมตร โดยขุดลอกกว้าง ๑๒ เมตร ลึก ๒.๕๐ เมตร เว้นระยะทุก ๒๐๐ เมตร (ขุดสระในลำห้วย) ไหลลงสู่ลำห้วยสายเลิง หมู่ที่ ๖ บ้านท่าแร่

๑๐.๒ ลำห้วยสายเลิง หมู่ที่ ๖ บ้านท่าแร่ เป็นลำห้วยธรรมชาติความยาวประมาณ ๒ กิโลเมตร เชื่อมต่อจากลำห้วยชัน หมู่ที่ ๗ บ้านโคกก่อง และเชื่อมต่อกับลำห้วยเลิงปลาเค้า บ้านโพนงาม ตำบลเวียงอำเภอสว่างแดนดิน ความกว้างประมาณ ๒๐-๓๐ เมตร ใช้น้ำดิบในการผลิตประปาผิวดิน ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชย บริการน้ำประปาให้ประชาชน ๔ หมู่บ้าน จำนวน ๕๖๔ ครัวเรือน ลำห้วยสายเลิงไหลลงสู่ลำห้วยปลาหาง

๑๐.๓ ลำห้วยกุดจาน หมู่ที่ ๑๑ บ้านเนินโพธิ์ทอง เป็นลำห้วยธรรมชาติ ต้นกำเนิดอยู่ในตำบลศรีวิชัย ความยาวประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ไหลผ่านตำบลเตือศรีคันไชย องค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชยได้ดำเนินการขุดลอกแล้ว โดยขุดลอก กว้าง ๑๐ เมตร ความยาวโดยรวมประมาณ ๗ กิโลเมตร ความลึก ๒.๕๐ เมตร โดยเว้นระยะขุดลอก ๒๐๐ เมตร (ขุดสระในลำห้วย) ลำห้วยกุดจานไหลลงสู่คลองขุดที่กรมชลประทานรับผิดชอบและไหลสู่ลำห้วยปลาหาง

๑๐.๔ ลำห้วยไผ่ หมู่ที่ ๑๐ บ้านป่านเจริญ เป็นลำห้วยธรรมชาติมีต้นกำเนิดอยู่ที่ตำบลเตือศรีวิชัย ไหลผ่านตำบลเตือศรีคันไชย ความยาวประมาณ ๑๑ กิโลเมตร องค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชยได้ดำเนินการขุดลอกแล้วประมาณ ๘ กิโลเมตร โดยขุดลอกกว้าง ๒๐ เมตร ยาว ๔๐๐ เมตร ลึก ๓.๐๐ เมตร ในตอนล่างพร้อมฝายกักเก็บน้ำ คสล. ลำห้วยไผ่ตอนบนขุดลอกกว้าง ๑๐ - ๑๒ เมตร ยาวประมาณ ๗.๖๐ กิโลเมตร ลึก ๒.๕๐ - ๓.๐๐ เมตร เว้นระยะขุดลอกทุกๆ ๒๐๐ เมตร หรือตามความเหมาะสม (ขุดสระในลำห้วย) ลำห้วยไผ่ไหลลงสู่ลำห้วยปลาหาง

๑๐.๕ ลำห้วยม่วง หมู่ที่ ๔ บ้านโนนแพง เป็นลำห้วยธรรมชาติต้นกำเนิดอยู่ในเขตตำบลศรีวิชัย ความยาวประมาณ ๖ กิโลเมตร ไหลบรรจบลำห้วยไธ้โกรก หมู่ที่ ๑๓ บ้านคำหมูน องค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชย ได้ดำเนินการขุดลอกแล้วบางส่วน ๒-๓ กิโลเมตร กว้าง ๑๐.๐๐ เมตร ลึก ๒.๕๐ เมตรแต่ไม่ได้เว้นระยะขุดลอก ทำให้ไม่สามารถกักเก็บน้ำในฤดูแล้งได้

๑๐.๖ ลำห้วยนาขาม หมู่ที่ ๑ บ้านยางคำ เป็นลำห้วยธรรมชาติต้นกำเนิดอยู่ในเขตตำบลเตือศรีคันไชย ความยาวประมาณ ๕ กิโลเมตร องค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชย ได้ดำเนินการขุดลอกแล้วโดยขุดลอกกว้าง ๑๐.๐๐ เมตร ยาวประมาณ ๓.๐๐ กิโลเมตร ลึก ๒.๕๐ เมตร แต่เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นดินปนทรายทำให้ไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ องค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชยได้ดำเนินการก่อสร้างฝายกักเก็บน้ำ คสล. ไว้ใช้ในฤดูแล้ง ลำห้วยนาขามไหลบรรจบกับลำห้วยม่วงและลำห้วยไธ้โกรกและไหลลงสู่ลำห้วยปลาหาง

๑๐.๗ ลำห้วยไธ้โกรก หมู่ที่ ๑๓ บ้านคำหมูน เป็นลำห้วยธรรมชาติต้นกำเนิดอยู่ในตำบลเตือศรีคันไชย เป็นลำห้วยที่รับน้ำจากลำห้วยม่วงและลำห้วยนาขาม ความยาวประมาณ ๓.๐๐ กิโลเมตร องค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชย ได้ดำเนินการขุดลอกแล้วบางส่วน โดยขุดลอก กว้าง ๑๐ - ๑๕ เมตร ลึก ๓.๐๐ เมตร แต่เนื่องจากสภาพเดิมเป็นดินปนทราย ทำให้ไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ องค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชย จึงดำเนินการก่อสร้างฝายกักเก็บน้ำไว้ จำนวน ๑ แห่ง เพื่อกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง

๑๐.๘ ลำห้วยหนองแห้ว หมู่ที่ ๓ บ้านโพธิ์ตาก เป็นลำห้วยธรรมชาติต้นกำเนิดอยู่ในเขตตำบลเตือศรีคันไชย กว้างประมาณ ๓.๐๐-๕.๐๐ เมตร ความยาว ๒ กิโลเมตร ปัจจุบันยังไม่ได้ดำเนินการพัฒนาลำห้วยหนองแห้วกับลำห้วยกุดแสง

๑๐.๙ ลำห้วยกุดแสง หมู่ที่ ๑,๑๔ บ้านโพธิ์ตาก - สระพังทอง เป็นลำห้วยธรรมชาติต้นกำเนิดอยู่ในเขตตำบลเตือศรีคันไชย ความยาวประมาณ ๑๑ กิโลเมตร องค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชยได้ดำเนินการขุดลอกแล้วบางส่วนเป็นตอนๆ ไป ช่วงล่างขุดลอกกว้าง ๑๐.๐๐ เมตร ยาว ๓ กิโลเมตร ลึก ๒.๕๐ เมตร โดยเว้นระยะ

ขุดลอกทุก ๒๐๐ เมตร (ขุดสระในลำห้วย) ช่วงตอนกลาง ขุดลอก ๒๐ เมตร ลึก ๓ เมตร ยาว ๑ กิโลเมตร และดำเนินการก่อสร้างฝายน้ำล้นเพื่อกักเก็บน้ำ จำนวน ๒ แห่ง ช่วงตอนบนขุดลอก กว้าง ๑๐.๐๐ เมตร ลึก ๒.๕๐ เมตร ยาว ๓ กิโลเมตร โดยขุดลอกเว้นทุกระยะ ๒๐๐ เมตร (ขุดสระน้ำในลำห้วย) ลำห้วยกุดแสงไหลลงสู่ลำห้วยปลาหาง

๑๑.หนองน้ำตำบลเตือศรีคันไชย มีหนองน้ำขนาดเล็กและขนาดใหญ่จำนวนมาก เช่น

๑๑.๑ **หนองบ่อทางลง** มีเนื้อที่ ๗ ไร่ ปัจจุบันดำเนินการขุดลอกแล้วใช้ประโยชน์ในการกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง เป็นแหล่งประมงของชาวบ้านที่อยู่ในเขตหมู่บ้านสระพังทอง หมู่ที่ ๑๔

๑๑.๒ **หนองบ่อดอนสรวย** มีพื้นที่ ๑๘ ไร่ ปัจจุบันตั้งเงิน องค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชย ได้ดำเนินการขอรับการสนับสนุนโครงการขุดลอก เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งประมงชาวบ้านและกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง อยู่ในเขตหมู่บ้านโพธิ์ตาก หมู่ที่ ๓

๑๑.๓ **หนองหวาย** มีพื้นที่ ๑๕๔ ไร่ ปัจจุบันกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการขุดลอกแล้วบางส่วน ประชาชนใช้เป็นแหล่งประมงชาวบ้านและกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้งและจะพัฒนาให้เป็นแหล่งน้ำในการทำเกษตรในฤดูแล้ง โดยก่อสร้างโรงสูบน้ำด้วยไฟฟ้า จ่ายระบบน้ำด้วยท่อส่งน้ำไปสู่แหล่งเกษตรกรรมหนองหวายอยู่ในเขตหมู่บ้านยางคำ หมู่ที่ ๑

๑๑.๔ **หนองบัวรวม** มีพื้นที่ ๕๔๙ ไร่ เป็นหนองน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ที่อยู่ในเขตตำบลเตือศรีคันไชย ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชยได้นำเสนอโครงการเพื่อขุดลอกในส่วนที่ต้นเขินและได้รับการสนับสนุนการขุดลอกจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร และงบพัฒนาจังหวัด บุดหนุนเฉพาะกิจ ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๓ ครั้ง โดยดำเนินการขุดลอก กว้าง ๑๐๐ เมตร ลึก ๓.๐๐ เมตร ยาว ๖๒๕ เมตร ใช้เป็นแหล่งประมงหมู่บ้าน และกักเก็บน้ำไว้ใช้ในการเกษตรฤดูแล้ง อีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชยได้ขอรับการสนับสนุนขุดลอกเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาเป็นสถานที่รองรับน้ำเมื่อตอนน้ำหลากโครงการแก้มลิงและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในลำดับต่อไป

๑๒.กลุ่มเปราะบางในพื้นที่

พื้นที่	กลุ่มเปราะบางในพื้นที่	หมายเหตุ
บ้านยางคำ หมู่ที่ ๑	ผู้สูงอายุ จำนวน ๙๙ คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จำนวน ๙๙ คน	
บ้านเตือศรีคันไชย หมู่ที่ ๒	ผู้สูงอายุ จำนวน ๑๖๐ คน หญิงตั้งครรภ์ จำนวน ๑ คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จำนวน ๑๖๑ คน	
บ้านโพธิ์ตาก หมู่ที่ ๓	ผู้สูงอายุ จำนวน ๑๗๑ คน หญิงตั้งครรภ์ จำนวน ๑ คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จำนวน ๑๗๒ คน	
บ้านโนนแพง หมู่ที่ ๔	ผู้สูงอายุ จำนวน ๑๑๙ คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จำนวน ๑๑๙ คน	
บ้านขุนภูมิ หมู่ที่ ๕	ผู้สูงอายุ จำนวน ๑๐๑ คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จำนวน ๑๐๑ คน	

บ้านท่าแร่ หมู่ที่ ๖	ผู้สูงอายุ จำนวน ๑๒๙ คน หญิงตั้งครรภ์ จำนวน ๑ คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จำนวน ๑๓๐ คน	
บ้านโคกก่อง หมู่ที่ ๗	ผู้สูงอายุ จำนวน ๖๔ คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จำนวน ๖๔ คน	
บ้านโคกสำราญ หมู่ที่ ๘	ผู้สูงอายุ จำนวน ๑๐๙ คน หญิงตั้งครรภ์ จำนวน ๑ คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จำนวน ๑๑๐ คน	
บ้านโคกไพศาล หมู่ที่ ๙	ผู้สูงอายุ จำนวน ๑๓๒ คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จำนวน ๑๓๒ คน	
บ้านป่านเจริญ หมู่ที่ ๑๐	ผู้สูงอายุ จำนวน ๑๓๑ คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จำนวน ๑๓๑ คน	
บ้านเนินโพธิ์ทอง หมู่ที่ ๑๑	ผู้สูงอายุ จำนวน ๑๒๗ คน หญิงตั้งครรภ์ จำนวน ๒ คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จำนวน ๑๒๙ คน	
บ้านขุนเจริญ หมู่ที่ ๑๒	ผู้สูงอายุ จำนวน ๑๒๗ คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จำนวน ๑๒๗ คน	
บ้านคำหมูน หมู่ที่ ๑๓	ผู้สูงอายุ จำนวน ๑๐๑ คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จำนวน ๑๐๑ คน	
บ้านสระพังทอง หมู่ที่ ๑๔	ผู้สูงอายุ จำนวน ๑๒๖ คน หญิงตั้งครรภ์ จำนวน ๑ คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จำนวน ๑๒๗ คน	
บ้านท่าเตือ หมู่ที่ ๑๕	ผู้สูงอายุ จำนวน ๖๓ คน หญิงตั้งครรภ์ จำนวน ๒ คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จำนวน ๖๕ คน	
บ้านคำเจริญ หมู่ที่ ๑๖	ผู้สูงอายุ จำนวน ๘๓ คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จำนวน ๘๓ คน	
บ้านขุนภูมิ หมู่ที่ ๑๗	ผู้สูงอายุ จำนวน ๑๐๒ คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จำนวน ๑๐๒ คน	
รวม	ผู้สูงอายุ จำนวน ๑,๙๔๕ คน หญิงตั้งครรภ์ จำนวน ๙ คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จำนวน ๑,๙๕๔ คน	

๓.สถานการณ์ฝุ่นละออง

ปี ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘ สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็กในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชย (๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘) ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๑๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.) แหล่งที่มา https://pmb๒_๕.nrct.go.th/pmhours ลดลง ร้อยละ ๕๙ และจำนวนวันที่ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ เกินค่ามาตรฐาน.....วัน เพิ่มขึ้นร้อยละ..... และจุดความร้อนเพิ่มขึ้นร้อยละ.....

๔. วิสัยทัศน์

องค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชย จัดวางระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างมีมาตรฐาน ป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. พันธกิจ

- ๕.๑ สร้างความตระหนัก และความเข้าใจในผลกระทบของปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕
- ๕.๒ มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕
- ๕.๓ มีการบริหารจัดการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. เป้าหมาย

- ๖.๑ การลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิมและป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงใหม่เกิดขึ้น
- ๖.๒ มีระบบบริหารจัดการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ได้อย่างรวดเร็วและวางแผนทางการตั้งรับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐาน ยืดหยุ่น และมีเอกภาพ
- ๖.๓ ส่งเสริมภาคประชาชนคนในตำบลเตือศรีคันไชย เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่น ละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ทั้งที่เกิดจากธรรมชาติ และมนุษย์

๗. ตัวชี้วัด

- ๗.๑ ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เฉลี่ยต่อวัน น้อยกว่าเมื่อเทียบกับค่า ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เฉลี่ยต่อวัน
- ๗.๒ จำนวนเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ลดลงกว่าร้อยละ ๕๐ เมื่อเทียบกับเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๘. การปฏิบัติการ

เพื่อกำหนดให้การปฏิบัติการสอดคล้องตามลักษณะการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ จึงได้กำหนดให้นายกองการบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชย ในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น ซึ่งมีอำนาจในการสั่งการควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติ หน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครและมีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชย เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่น ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่หากพบว่า เหตุดังกล่าวขยายตัวเป็นวงกว้างเกินกว่าศักยภาพ ที่จะดำเนินการที่จะป้องกันหรือแก้ไขปัญหาได้ องค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชย ประสานกับอำเภอวานรนิวาส เพื่อเข้ามาแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือต่อไป ในการนี้องค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชย จึงได้จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเตือศรีคันไชย โดยแบ่งแผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ออกเป็น ๔ ระยะ ได้แก่ ระยะเตรียมการ ระยะเผชิญเหตุ และระยะบรรเทา และระยะมาตรการภาพรวมที่ดำเนินงานต่อเนื่องตลอดทั้งปีโดย มีรายละเอียด ดังนี้

แผนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก pm ๒.๕ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเตี๋ยศรีคันไชย อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

๑.ระยะเตรียมการ

๑.๑ ฝุ่น PM ๒.๕

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. ๒๕๖๗			พ.ศ. ๒๕๖๘									งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๑.	ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ฝุ่น ละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ให้แก่ประชาชน ในพื้นที่ทราบ อย่างสม่ำเสมอ โดยประกาศ ผ่านทางช่องทางออนไลน์หรือ ช่องทางอื่น ๆ ที่ประชาชน สามารถเข้าถึงได้	←												ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัดฯ
๒.	ตรวจสอบค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ โดยที่ค่าฝุ่นละออง ขนาดเล็ก PM๒.๕ ต้องไม่เกิน ค่ามาตรฐาน ตามที่ทาง กรมควบคุมมลพิษ กำหนด	←												ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัดฯ
๓.	ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ ประชาชน โดยดำเนินการสื่อสารเชิงรุกตรงจุดต่อเนื่อง ทั้งในช่วงก่อน ระหว่าง และ หลังสถานการณ์ เพื่อสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการ ของภาครัฐ โดยเฉพาะการไม่ เผาป่า ไม่เผาในพื้นที่การเกษตร ความตระหนักในภัย และความ เสียหายจากการเผา ให้ ประชาชนตื่นตัวอยู่เสมอ	←												ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัดฯ
๔.	บรรจุกิจกรรม/โครงการที่ เกี่ยวข้องกับการป้องกันและ แก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ไว้ใน แผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นประจำปี													ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัดฯ
๕.	บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการป้องกัน และ แก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕	←												ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัดฯ

๑.๒ การจัดการไฟในพื้นที่ป่า

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. ๒๕๖๗			พ.ศ. ๒๕๖๘								งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.			ก.ย.
๑.	จัดหาอาสาสมัครท้องถิ่น ป้องกันไฟป่า และลาดตระเวน ในพื้นที่ป่าชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตรวจสอบไม่ให้เกิด การเผาป่าจากผู้ที่แอบเข้าไปใช้ประโยชน์ในป่า					←			→					ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัดฯ
๒.	จัดอบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครท้องถิ่นป้องกันไฟป่า และประชาชนในพื้นที่					←			→						สำนักปลัดฯ
๓.	เตรียมความพร้อมอุปกรณ์ สำหรับ ใช้การป้องกันและ ควบคุมไฟป่าให้อยู่ในสถานะ พร้อมใช้งานอยู่เสมอ	←											→	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัดฯ
๔.	จัดหาอุปกรณ์เพิ่มเติมเพื่อให้ เพียงพอ ต่อการใช้งาน	←											→		สำนักปลัดฯ
๕.	บูรณาการร่วมกับเกษตรอำเภอใน การให้ความรู้แก่ เกษตรกร เกี่ยวกับการ ทำเกษตรรูปแบบ ใหม่ เช่น เกษตรอินทรีย์ เป็นต้น เพื่อเป็นตัวเลือก ให้เกษตรกรใน การทำมาหากิน และลดการเผา					←							→		สำนักปลัดฯ

๑.๓ การจัดการไฟในพื้นที่เกษตร

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. ๒๕๖๗			พ.ศ. ๒๕๖๘								งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
๑.	ประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ เกษตรกร งดการเผา และนา ตอซังข้าวและฟางข้าวไปแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าแทนการ เผา					←————→							ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัดฯ
๒.	สำรวจพื้นที่เผาซ้ำซ้อนในพื้นที่การเกษตรและขอความ ร่วมมือเจ้าของที่ดินไม่ให้เผาในพื้นที่และจัดชุด ลาดตระเวนพื้นที่นั้นอย่างสม่ำเสมอ					←-----→							ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัดฯ
๓.	ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติการ สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่ แก้ไขเพิ่มเติมกับผู้ ก่อให้เกิดเหตุรำคาญ และหากพบว่าเหตุรำคาญนั้น ขยายเป็นวงกว้างให้ประกาศให้พื้นที่นั้น เป็นพื้นที่ ควบคุมเหตุรำคาญ และดำเนินการแก้ไขปัญหาค เหตุรำคาญให้ยุติโดยเร็ว					←-----→							ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัดฯ

๒.ระยะเผชิญเหตุ

๒.๑ ฝุ่น PM๒.๕

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. ๒๕๖๗			พ.ศ. ๒๕๖๘								งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
๑.	ประชาสัมพันธ์ ถึงสถานการณ์ฝุ่น ละออง ขนาดเล็ก PM๒.๕ เพื่อให้ ประชาชน ในพื้นที่ทราบ	←-----→											ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัดฯ

๒.๒ การจัดการไฟฟ้า

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. ๒๕๖๗			พ.ศ. ๒๕๖๘								งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ		
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.			ก.ย.	
๑.	เข้าระงับเหตุโดยเร็ว และดำเนินการดับไฟฟ้าในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบเบื้องต้น พร้อมทั้งควบคุม ไม่ให้เกิดไฟลาม	←												←	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัดฯ

๒.๓ การจัดการไฟในพื้นที่การเกษตร

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. ๒๕๖๗			พ.ศ. ๒๕๖๘								งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ		
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.			ก.ย.	
๑.	เข้าระงับเหตุโดยเร็ว เพื่อไม่ให้เกิด การลุกลามของไฟใน พื้นที่การเกษตร	←	-----		-----		-----		-----		-----		-----	→	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัดฯ
๒.	บูรณาการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ในการเข้าระงับเหตุ	←	-----		-----		-----		-----		-----		-----	→		
๓.	หากพบว่าปัญหาดังกล่าวเกิดเป็นวงกว้าง ให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศให้พื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ ควบคุมเหตุรำคาญและระงับเหตุให้ยุติโดยเร็ว	←	-----		-----		-----		-----		-----		-----	→	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัดฯ

*หมายเหตุ :

๑. ให้ อบท. ดำเนินการกรอกระยะเวลาดำเนินตามความเหมาะสมต่อบริบทของ อบท. โดยกำหนดให้

← → หมายถึง ช่วงระยะเวลาดำเนินการ

← - - - - - → หมายถึง ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

๒. อบท. สามารถเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมกิจกรรมจากข้างต้นได้ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมต่อบริบทหรือการดำเนินการในพื้นที่ของ อบท.

ระบบรเทา

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณเพื่อเยียวยาฟื้นฟูตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. กรณีไฟลุกลามไปยังพื้นที่ทำการเกษตรของประชาชน ทำให้พืชตายหรือเกิดความเสียหายสามารถเบิกจ่ายตามจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรจริงที่ได้รับความเสียหาย ทั้งนี้ ต้องไม่เกินครัวเรือนละ ๓๐ ไร่

๒. กรณีไฟลุกลามทำให้สัตว์เลี้ยงตาย หรือสูญหาย หรือมีผลกระทบต่อสุขภาพสัตว์เลี้ยงให้สามารถช่วยเหลือได้ตามจำนวนที่เสียหายจริง แต่ไม่เกินเกณฑ์การช่วยเหลือที่กำหนด

๓. กรณีฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ทำให้บ่อน้ำดื่มของประชาชนได้รับฝุ่นละออง สามารถเบิกจ่ายเป็นค่าวัสดุ เคมีภัณฑ์ สำหรับนำไปทำความสะอาดบ่อน้ำดื่มของประชาชน บ่อน้ำละไม่เกิน ๒๕๐ บาท ทั้งนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตั้งงบประมาณสำหรับช่วยเหลือเยียวยาประชาชน ตามแนวทางที่กฎหมาย ระเบียบหนังสือสั่งการที่กำหนด

๙.มาตรการบริหารจัดการในภาพรวม

๑. ศึกษาแนวทางหรือร่วมกับภาคเอกชนในการให้การสนับสนุนเกษตรกร ให้เกษตรกรลดการเผาตอซังข้าว และฟางข้าว

๒. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เช่น การปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และกรองฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ การณรงค์ใช้รถยนต์ การประหยัดพลังงาน ในอาคาร สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การลดใช้ภาชนะที่ผลิตจากพลาสติก เป็นต้น

๓. ให้อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก สอดส่องความเรียบร้อยในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ และหากพบเจอเหตุผิดสังเกต ให้รีบรายงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ทราบ

๔. ปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่เด็ก นักเรียน เยาวชน ให้เข้าใจถึงปัญหาของฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ อย่างสม่ำเสมอ

๑๐. กฎหมาย/ระเบียบ/หนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

๒. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๐

๔. แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒)

๕. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗

๖. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖

๗. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐

๘. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเคือศรีคันไชย อำเภอมโนรนิวาส จังหวัดสกลนคร

๙. ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นที่เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการป้องกัน และควบคุมไฟป่า

๑๐. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗

๑๑. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษขนาดเล็ก PM๒.๕ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเดื่อศรีคันไชย อำเภอดอนจาน จังหวัดสกลนคร

๑๒. หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓

๑๓. หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตร ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔

๑๔. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๙๒๐.๑/ว ๓๐๕๑ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

๑๕. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๑๐๓๘๕ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๖

๑๖. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๐๕๓๓ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓

๑๗. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๑๐๙๑ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๗

๑๘. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘๒/ว ๓๘๘ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๑๙. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔๕/ว ๐๙๗๒๔ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๒๐. คู่มือการจัดการสาธารณภัย สำหรับผู้อำนวยการท้องถิ่น จัดทำโดย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย